N°. 3160 **DE TIJD.** 1857

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG 24 SEPTEMBER.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 23 September.

De algemeene indruk, door de troonrede te weeg ge[illegible] worden. Weinige regelen [illegible] om die meening te regtvaardigen.

De betrekkingen met vreemde mogendheden getuigen, naar zij verzekert, van goede verstandhouding en welwillendheid. 't Mag evenwel niet verzwegen worden, dat het vreemd in de ooren moet klinken, dat de Regering steeds ernstig blijft streven naar de vermeerdering van *de veiligheid des lands*. Ons deed dat woord aan als eene zeer onbehagelijke dissonant.

Betreffende de zee- en landmagt niets dan goeds. »Zij hebben in Neerlandsch Indië nieuwen krijgsroem verworven." Daarenboven belooft de uitbreiding van het materiëel der marine goede gevolgen — welke gevolgen zij daarom te meer spoedig moge opleveren, omdat in eenen aan groote en onverwachte gebeurtenissen zoo rijken tijd als de tegenwoordige, de levendige behoefte aan een uitgebreider marine-materiëel dringend kan gevoeld worden.

Dat de o. i. bezittingen »onder den invloed van ongestoorde rust in schier al de deelen van ons gebied, in welvaart toenemen," zal elken Nederlander met den Koning opregtelijk verheugen. Intusschen moge de diskussie over het adres in antwoord op de troonrede duidelijk maken, welke deelen van ons gebied uitzonderingsgewijze die ongestoorde rust niet genieten, die dankbaar herdacht mogt worden. Van belang is het te weten of, gelijk vermoed wordt, de gestoorde rust nog elders dan op Timor hersteld behoort te worden. Overigens moge het steeds al meer en meer juist en naauwkeurig blijken, dat onze o. i. bezittingen niet slechts voor het moederland eene bron van welvaart zijn, maar dat zij-zelve in wezenlijke welvaart, die dien naam verdient, toenemen en daardoor zich altijd inniger aan Nederland verbonden gevoelen.

Van de rust en de welvaart der w. i. bezittingen zwijgt de troonrede, welk verzuim welligt geen gunstig teeken is. Overigens wordt van die bezittingen alleen gewag gemaakt om de aanstaande voordragt van maatregelen ter afschaffing der slavernij aan te kondigen.

Na den in 't algemeen genomen allezins gunstigen toestand des lands, wat aangaat zijn handel, scheepvaart, landbouw, waterwerken, enz. gekonstateerd te hebben, spreekt de troonrede den wensch uit, dat de Regering ondersteund worde »met betrekking tot het bevorderen van den aanleg van spoorwegen." Dat klinkt minder pompeus dan de verzekering, namens den heer Simons in der tijd gegeven, dat »de ontwerpen van spoorwegen hoop geven op een uitgebreid net over het *geheele* vaderland." De uitgesproken wensch is er ons niet onaangenamer om. De krachtige ondersteuning van Regeringswege tot het aanleggen van spoorwegen te verleenen, wordt gemotiveerd door de moeijelijkheden voor bijzondere personen, om onder de bestaande omstandigheden groote kapitalen voor openbare werken bijeen te brengen. Wij beamen het bestaan dier moeijelijkheden volkomen, en hopen dan ook, dat aan lang besproken plannen nu eindelijk ten gevolge van de bemoeijingen der Regering uitvoering gegeven moge worden.

Meerdere telegraaflijnen zullen gesteld en meerdere kantoren zullen geopend worden: aan veler billijk verlangen zal daardoor worden voldaan.

Opmerkelijk is de paragraaf aan den finantiëelen toestand gewijd. De belastingen blijven aangroeijen; de schatkist verkeert in gunstigen toestand; doch uit hetgeen daarop volgt schijnt alleen opgemaakt te mogen worden, dat slechts de gemeente-finantiën dien ten gevolge eenigermate te gemoet zullen gekomen worden. 't Is het oogenblik niet over eene verligting van den door velen zoo diep gevoelden druk van onderscheidene belastingen thans in 't breede uit te weiden. Wenschelijk, allezins wenschelijk echter is het, dat de gunstige toestand onzer finantiën, in plaats van als tot dus verre tot opdrijving, eindelijk eens tot vermindering van lasten moge aanleiding geven.

Ook de paragraaf over het onderwijs zou een glimlach om den mond kunnen brengen. Verleden jaar zoude hooger, middelbaar, en lager onderwijs in eens geregeld worden: thans vernemen wij, dat de regeling van het hooger en middelbaar onderwijs niet uit het oog zal verloren worden. [illegible] niet bescheidener spreken.

Op wat gezegd wordt nopens het ontwerp van wet op de regterlijke organizatie en het beleid der Justitie, zijn wij verlangend naar het antwoord der Tweede Kamer. 't Zal moeijelijk een weerklank kunnen zijn op de meeningsuiting der Regering. — Dat men eindelijk ten opzigte van het gevangenis-wezen tot een vast stelsel zoekt te geraken, is een welkom berigt; wij vreezen echter dat de Regering, alvorens te vinden, nog lang zoekende zal kunnen blijven.

Weinige nieuwe wetsvoordragten zijn gedurende de thans geopende zitting te wachten; de Vertegenwoordiging zal zich inzonderheid bezig te houden hebben met dat »aanzienlijk getal van belangrijke wetsontwerpen, welke onafgedaan hebben moeten blijven." 't Moet, dunkt ons, de Regering pijnlijk gevallen zijn te erkennen, dat er ten vorigen jare zooveel onafgedaan heeft moeten blijven, en dat alleen, ten gevolge van het optreden van het tegenwoordig ministerie. Het verlies van een gansch jaar was van dat optreden de wrange en eenige vrucht. Moge het ministerie zich beijveren dit verlies zoo veel mogelijk te vergoeden, door zich alleen en onvoorwaardelijk te wijden aan de behartiging van die belangen, waardoor het algemeene welzijn, onder den afgebeden zegen des Allerhoogsten, kan verzekerd worden.

De *Indépendance belge*, aan welke in haar Nommer van gisteren per telegraaf uit 's Hage, de korte inhoud der troonrede bij de opening der Staten-Generaal getelegrafeerd is, voegt aan het slot der dépêche het volgende berigt: »De troonrede moest het onderteekenen van het handels-traktaat tusschen Nederland en België aankondigen, en met dit doel heeft de Regering nog vooraf eene telegrafische dépêche naar Brussel gezonden. Daar nu in de troonrede van deze onderteekening geen gewag wordt gemaakt, zoo moet daaruit het gevolg worden getrokken, dat de onderhandelingen met België nog geenszins tot dit rezultaat hebben geleid."

Wij geven dit berigt voor hetgeen het is, zonder meer.

De voorname quaestie heden door de bladen betreffende britsch-Indië besproken, is of generaal Havelock al of niet zich van Cawnpoor naar Lucknow op weg heeft begeven. Aan de onzekerheid, die te dien aanzien heerscht, kan eerst door de volgende mail-berigten een einde worden gemaakt; middelerwijl geeft de *Morning-Post* te kennen, dat de vraag in toestemmenden zin beantwoord moet worden, en meldt een korrespondentie van den *Nord* uit Kalkutta dd. 13 Augustus — hoe nu? de mail had immers reeds den 10n Aug. Kalkutta verlaten? — dat volgens eene officiëele dépêche van generaal Neill dd. 3 Aug., generaal Havelock zijnen marsch op Lucknow hervat had. Nog eens, eerst de volgende mail zal dit berigt op stellige wijze kunnen bevestigen of logenstraffen. Inmiddels mag het niet onopgemerkt blijven, dat de *Pays*, van Parijs, verzekert, op grond van inlichtingen, voor welker naauwkeurigheid hij instaat, dat ook Nena Sahib zich aan het hoofd van 14 a 15,000 opstandelingen naar Lucknow begeven heeft; dat hij den generaal Havelock, *den 29n Julij*, vier dagen marcheerens vooruit was en dat hij derhalve zich bij de muitelingen van Oude kan hebben aangesloten lang vóór de aankomst van Havelock te Lucknow. In geval dus de held van Cawnpoor, gelijk Havelock genoemd heeft, eene poging wil doen ter ontzetting van Lucknow, dan ziet men welken vreeselijken tegenstand hij te overwinnen zal hebben.

Nopens Lucknow nog dit, dat de majoor Banks, wiens overlijden wij gisteren meldden, aan het hoofd stond van de in die stad belegerde troepen na den dood van generaal Lawrence. Hij-zelf sneuvelde ten gevolge van het losbarsten van een bom.

Ten aanzien van Kalkutta houdt eene korrespondentie uit die stad aan den *Mémorial de la Loire* dd. 9 Augustus zeer belangrijke, doch allezins verontrustende bijzonderheden. Wij laten er hier eenige zinsneden uit volgen:

»De versterkingen komen niet aan, althans zij komen niet dan met onbeduidende detachementen. Sedert mijn laatste brief zijn er niet meer dan vijf honderd man ontscheept. De opstand breidt zich naar onzen kant uit. Al wat onze stad aan troepen bezat is onder bevel van generaal Outram naar Dinapoor gezonden. Veertig of hoogstens vijftig Europeanen zijn ter bewaking van *Fort-William* achtergelaten. Wij verkeeren derhalve in grooten angst, want zoo de opstand hier uitbrak zouden wij geen andere verdediging hebben dan de onlangs opgerigte militie, die er niet zeer krijgshaftig uitziet.

»Ieder verwacht een aanval. De vrouwen en kinderen zijn aan boord der schepen. Ik betrek met zestig andere Franschen de wacht voor het fransche konsulaat, om het in geval van aanval te verdedigen.

»De tijding van een overwinning op de muitelingen van Dinapoor behaald, heeft onze vrees geenszins verminderd. Het verlies der onzen moet onbeteekenend zijn; maar men verontrust zich bovenal, omdat de gedemoralizeerde soldaten een niet zeer geruststellende houding aannemen. Zij vechten als leeuwen tegenover den vijand, maar toonen veel weerzin om hem te gaan opzoeken in een overstroomd, door den opstand verwoest en door de cholera geteisterd land.

»Het misnoegen des legers valt gemakkelijk te verklaren. Alles wat, in der tijd, van de verwarring in het krijgsbestier te Balaklava verhaald is, hebben wij hier voor de oogen. Geen equipagie-trein, geen proviziën, zelfs geen ammunitie. De vijf of zes regimenten, uit verschillende punten opgeroepen om ze hier te ontschepen, worden naar de hooge landen gezonden op slechte, door ossen getrokken, karren. Als zij op een rustplaats zijn aangekomen weet men niet hoe hun vleesch en brood te bezorgen. Het duurt soms drie of vier uren alvorens zij voedsel krijgen, en dikwijls moeten zij tot de volgende rustplaats voortrukken, waar zij uitgeput aankomen eer zij iets te eten vinden.

»Het eenige goede nieuws, dat wij ontvangen hebben, zijn wij aan den held van Cawnpore verschuldigd, zooals generaal Havelock thans wordt genoemd. De inneming van Bithoor is als een schitterende overwinning uitgebreeten, evenwel houden velen het er voor, dat het niet meer dan een gewaagde onderneming was, getuige Havelock's overhaaste terugtogt.

»Tot overmaat van ramp heeft men heden tijding ontvangen dat de opstand het prezidentschap Bombay teistert. Verscheidene inlandsche regimenten zijn opgestaan en nemen hun rigting naar het hooge land en het noorden, zonder dat onze troepen daartegen iets vermogen. Een koopman te Bombay schrijft mij zelfs, dat de laatsten geweigerd hebben de bevelen hunner officieren op te volgen.

»Daarentegen is de houding van het kleine leger voor Delhi bewonderenswaardig. Meer nog dan het vijandelijk vuur heeft de cholera deze dappere lieden geteisterd, die evenwel met onverschrokkenheid en goed gevolg wederstand bieden aan de herhaalde uitvallen der Hindoes. Desniettemin zullen zij den terugtogt moeten aannemen, wanneer de versterkingen niet spoedig komen."

Wij ontleenen de volgende uittreksels aan eene korrespondentie uit Kalkutta dd. 3 Julij ll. aan de *News of Churches*, met welker mededeeling de *Heraut* zijne lezers verpligt heeft. Men kan uit de daarin voorkomende cijfers, beter dan uit alle redeneeringen, opmaken, wat datzelfde Engeland, dat voorwendt van een zoo vurigen ijver bezield te zijn voor de zaak des Christendoms en der europeesche beschaving, beproefd en gedaan heeft, om eene bevolking van 180 millioen zielen, die in Hindostan aan zijne opperheerschappij onderworpen zijn geweest, op te heffen uit den jammerlijken toestand, waarin zij zich bevindt, en om aan haar de zegeningen en de weldaden, wij zeggen niet van eene waarlijk christelijke, maar van eenigerlei beschaving deelachtig te maken. Diezelfde korrespondentie laat evenmin onvermeld, welke laagheden en welke verachtelijke houding datzelfde fiere en hooghartige Engeland zich tegenover de Mohammedanen en de Hindoes heeft laten welgevallen, om zich in hunne goede gunsten in te dringen, en om zich, al moest het zijn door de leer van Mohamet te ondersteunen en door aan de afgoden te offeren, de erkentelijkheid der Indiërs te verzekeren. Inderdaad, wanneer men

dit een en ander bedenkt, dan heeft de katastroof, waarvan wij getuigen zijn, niets, dat den christen-wijsgeer kan verwonderen. Het slot der korrespondentie van de *News of Churches* laten wij weg. Daar wordt gehandeld over hetgeen Engeland in 't werk zal te stellen hebben, nadat het zijne indische bezittingen zal heroverd hebben. Het oogenblik schijnt nog ver verwijderd, dat het opportuun is deze eventualiteit te bespreken. Aldus de bedoelde korrespondentie:

»Sedert ik u laatst schreef, is de opstand steeds in uitgebreidheid en in hevigheid toegenomen, en het kan nu gezegd worden, dat, met uitzondering van eenige voorname posten, waar wij europeesche troepen hebben, en enkele weinige andere, waar de inlandsche regimenten, hoewel onstuimig, toch nog niet openlijk aan het muiten zijn geslagen, wij het land niet in onze magt hebben van het oosten van Oude af tot aan de grens van Bombay toe. De beweging heeft meer en meer een mohammedaansch karakter aangenomen, en er zijn vreeselijke en duidelijke bewijzen geweest van den zedeloozen toestand des volks, van de nietswaardigheid der inlandsche militairen, en van de onbeduidendheid van den europeeschen invloed in het land. Het is waarlijk een wonder, dat de vrede zoo lang nog bewaard is gebleven, te midden van zooveel elementen van verwarring en strijd.

»Werd vroeger door mij beweerd, dat de opstand niet door zendelingen teweeggebragt en ook niet tegen hen gerigt geweest is, thans ben ik dankbaar om van die beweringen niets te behoeven terug te nemen. Het is natuurlijk te verwachten, dat de oude vijanden der Zendingszaak van deze gelegenheid zullen gebruik maken om op de gevaren te wijzen van zich met nationale vooroordeelen in te laten; niettemin blijft het een onloochenbaar feit, dat er nergens eenige bijzondere vijandschap is aan den dag gelegd tegen de zending of de zendelingen. Ware dit het geval geweest, zoo zouden de woningen der zendelingen overal reeds lang geleden vernield geworden zijn. Nemen wij tot voorbeeld de stad Benarès. De inlandsche soldaten mogen al gegronde redenen gehad hebben om den opstand nog te vertragen, vooral toen er eenige europeesche troepen aangekomen waren, maar daar bestond geen reden hoegenaamd om hen te beletten de afgelegene, onbewaakte zendelingsstations in brand te steken, indien zij het op dezen bepaaldelijk hadden voorzien. Dezelfde opmerking kan gelden ten opzigte van Berhampoor en van verscheidene andere plaatsen.

»Neen, de vijandschap is tegen de Regering gerigt geworden, en is mijns inziens door mohammedaansche kuiperijen aangeblazen en gevoed. De aanleidende oorzaken waren de inbezitneming van Oude en de oorlog met Perzië........

»De achtereenvolgende mails, die u het berigt bragten van steeds voortdurende gruwelen, zullen huisselijk leed zoowel als algemeene ontsteltenis in geheel Groot Brittanje te weeg brengen; ik geloof echter dat de langzame wijze, waarop onze magt in Indië wordt hersteld, ten laatste zal blijken eene belangrijke weldaad te wezen omdat juist daardoor het kwaad, dat in ons staatkundig, maatschappelijk en militair stelsel verscholen lag, al den tijd gehad heeft om aan het licht te treden. — Thans hoop ik dat de ware *animus* (geest) van het mohammedanismus, de wezenlijke uitwerkingen van het geheim der verschillende *kasten*, en de dwaasheid van eene staatkunde van koncessiën, door allen zal worden ingezien. Ook hoop ik dat de pijnlijke waarheid: »onze zendingen hebben voor als nog de massa des volks ter naauwernood even *aangeroerd*, en Indië staat in een zedelijkmaatschappelijk opzigt, op zeer weinig onderscheid na, nog op denzelfden lagen trap als honderd jaar geleden" — zal worden gevoeld, en dat zij vrucht voortbrengen zal. Tot verdere staving hiervan laat ik hier eene opgave volgen van de verhouding, die in drie afdeelingen der noordwestelijke provinciën bestaat:

Op 5 distr. met 2,193,934 inw. vindt men *twee* zendelingen
» 5 » » 4,522,165 » » » *vier* »
» 5 » » 5,218,310 » » » *geen* »

»En in de overige distrikten met *achttien millioen* inwoners, waren er kort geleden slechts *vijf-en-veertig* zendelingen, of ongeveer een op vier maal honderd duizend zielen! Daarenboven waren er 45 steden, met 10 tot 111,000 inwoners, *zonder* zendeling, en eindelijk 150 steden van 5 tot 10,000 en *meer* dan 5000 steden en dorpen, met eene bevolking van tusschen de 1000 en 5000 zielen en 67.000 dorpen met meer dan 1000 zielen; *en in bijna geen van deze allen werd een zendeling gevonden.* Ook hadden het geheele land van Oude en het nog grooter en volkrijker land van Rajputana geen enkelen zendeling. Waarlijk, wij hebben over de Zendingzaak *gesproken*, maar betrekkelijk nog niets *gedaan*. Wij hebben gehandeld alsof één zendeling genoeg ware voor een half millioen verstrooide menschen. Laat ons niet verwonderd zijn wanneer wij bij de Mohammedanen denzelfden haat tegen het Christendom, bij de Hindoes dezelfde verkleefdheid aan het kastenstelsel, bij allen dezelfde bloeddorstigheid, wreedheid en valschheid ontmoeten, als in hunne geschiedenis van vijfhonderd jaren geleden openbaart.

»Velen voelen zich gedrongen om deze zaak te maken tot het onderwerp van veel en gemeenschappelijk gebed. Wij vreezen een noodlottig utilitarisme (nuttigheidsleer) dat zijne hoop zou vestigen op het toegeven aan zondige bijgeloovigheden, ten einde daardoor de genegenheid der inlandsche bevolking te »winnen." Waarlijk, wij durven thans zeggen dat *dit* middel beproefd is geworden, maar dat het gefaald heeft. Wij zonden even goed kunnen trachten de liefde van tijgers te »winnen." Wat wij voortaan behoeven is eene trouwe, vaste, welberadene christelijke staatkunde, die terwijl zij het volk vrij laat in het waarnemen zijner godsdienstige gebruiken, geen aanmoediging verleent aan anti-maatschappelijke en zondige dwaasheden zoo als die van het kastenstelsel, noch aan de lage en verderfelijke misleidingen van het Mohammedanismus. Tot nu toe hebben wij met de drijvers van het kastenstelsel geheuld, en door ons Madrissa of Mahammedaansch Kollegie, de godsdienst van den valschen profeet, ondersteund; ja niet lang geleden werden zelfs in naam der Regering offeranden gebragt op een vermaard afgodenaltaar in Punjab! Maar indien wij nu vast en onverschrokken zijn, en het volk geheel aan ons onderwerpen (zoo als wij inderdaad zonder uitstel doen moeten) dan kunnen wij, enz."

Hier volgt eene opgave van wat gedaan behoort te worden, wanneer het indische volk weer geheel aan Engeland zal onderworpen zijn. Hierover later — zoodra het noodig zal blijken.

Uit Alexandrië schrijft men aan de *Utr. Cour.* van den 11 Sept.:

»De mail van Calcutta, die den 4 of 5 te Alexandrië verwacht werd, is niet voor gisteren 10 Sept. te Suez aangekomen. — Aan welke oorzaak men deze vertraging moet toeschrijven is niet met zekerheid bekend. Sommigen wijten het aan het onstuimige weder; anderen verzekeren dat lord Canning het vertrek der boot zou uitgesteld hebben, hopende zijn goevernement meer geruststellende berigten te doen toekomen.

»Doch de tijdingen uit Eng. Indië zijn allertreurigst: de muiters pleegden de schrikkelijkste gruwelen; het oproer had zich bijna over geheel Indië uitgebreid; te Calcutta en te Bombay zelfs, zouden eenige ongeregeldheden hebben plaats gegrepen; eene telegrafische dépêche verzekerde, dat in de laatstgenoemde plaats de Mahomedanen muitende waren. Deze laatste tijding is wel de meest verontrustende; mogt zij zich bevestigen, dan zijn de rampen in de importante Eng. kolonie niet te overzien. Van het nemen van Delhi was zelfs geen sprake meer!"

Uit eene bijzondere en goed onderrigte bron meldt men ons, dat niettegenstaande de oppositie van lord Palmerston, de doorgraving van de Suez landengte als zeker mag beschouwd worden. Men wacht binnen 3 à 4 maanden hoogtens de firman dienaagaande van den Sultan. (*Utr. Cour.*)

Er begint in de nabijheid van het lokaal *Apollo* en het Drilveld eene ongewone drukte te heerschen; Alles duidt aan, dat de tentoonstelling der *Hollandsche Maatschappij van Landbouw*, welke Donderdag aanstaande geopend wordt, de belangrijkste zal zijn, welke deze Maatschappij gedurende haar tienjarig bestaan heeft gehouden. Behalve eene groote menigte landbouw-voortbrengselen en werktuigen uit het binnenland, zijn reeds vele belangrijke werktuigen van de beroemde engelsche fabriekanten Randsomes, Whitehaed, Barret, Richemond enz., enz., waaronder verscheidene dorsch-werktuigen met bewegbaar stoomvermogen of met paardenmolens, aangevoerd. Ook vele graanmolens, brekers, wortelsnijders, ploegen, extirpators en andere belangrijke werktuigen, te veel om te vermelden, zoo van beroemde inlandsche als van vreemde vervaardigers en van landlieden, zijn toegezonden.

Heden worden de voortbrengselen en werktuigen beoordeeld en beproefd; morgen wordt de tentoonstelling van voortbrengselen in het lokaal *Appollo*, op de Hooge Sluis, en van werktuigen op het Drilveld, bij de Utrechtsche Poort geopend, en heeft tevens de harddraverij in de Plantage plaats.

Vrijdag opening der vee-tentoonstelling op de Ossemarkt, bij de Utrechtsche poort, Zaturdag tentoonstelling van voortbrengselen, werktuigen en vee; algemeene vergadering der maatschappij en gemeenschappelijke maaltijd der leden in het lokaal *de Vereeniging* in de Warmoesstraat.

Zondag en Maandag tentoonstelling van voortbrengselen en werktuigen.

Zondag avond zal de tentoonstelling met gas verlicht zijn, Maandag avond wordt op het water nabij *Appollo* tot sluiting der tentoonstelling een prachtig vuurwerk afgestoken, terwijl Maandag op het Raadhuis de verloting zal worden gehouden.

Vroeger is, volgens de *Utrechtsche Courant*, gemeld, dat bij de regering het voornemen scheen te bestaan om de bevolking uit de strafgevangenis te Woerden te verplaatsen in verband met meer veranderingen ten deze. Die veranderingen blijken echter althans nog niet op handen zijnde, daar de gewone aanbesteding der behoeften voor de gevangenis te Woerden over de 12 maanden van 1858 bereids is aangekondigd. (*Amst. Cour.*)

Z. M. heeft J. L. Nijsingh, op zijn verzoek, eervol ontslagen als burgem. der gem. Zuidwolde; benoemd: tot bewaarder der hypotheken, van het kadaster en der scheepsbewijzen te Breda, W. J. Langeveld; tot ontv. der registr. en dom. te Bergen op Zoom, L. A. Alder.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Dingsdag 22 September.

In deze zitting heeft de heer Mr. J. A. Philipse het voorzitterschap, hem voor het voorzittingjaar 1857—1858 opgedragen, met de volgende rede aanvaard:

»Door Z. M. den Koning op nieuw benoemd tot voorzitter van deze Kamer, aanvaardde ik deze aanzienlijke betrekking met een gevoel van opregte dankbaarheid voor de mij weder bewezene eer, met biddend opzien tot den Gever van alles goeds, om vernieuwde kracht tot het volbrengen van de mij opgelegde taak en met verzoek aan u allen, Mijne Heeren, om mij ook in dit zittingjaar te willen bejegenen met gelijke welwillendheid en toegevendheid, als mij reeds zoo dikwerf op deze plaats door u is geschonken.

»Waren eenige der wetsontwerpen, met het onderzoek waarvan wij ons in de laatst afgeloopen zitting hebben bezig gehouden, veel omvattend en uiterst gewigtig, die, welke in deze zitting aan de overweging der Staten-Generaal zullen worden onderworpen, zullen vele en niet minder belangrijk zijn.

»Moge het u en mij worden vergund onze werkzaamheden met ijver te hervatten en ook gelukkig ten einde te brengen!

»God bestture daartoe in Zijne wijsheid ons allen, Mijne Heeren, opdat wij onder Zijnen zegen, in den voor ons nu weder begonnen tijdkring, op het zoo verheven standpunt, waarop wij geroepen zijn, mogen doen en helpen daarstellen wat goed en nuttig zal zijn in het belang van Koning en Vaderland!"

In deze zitting heeft de trekking der afdeelingen plaats gehad, waarna de leden zich begeven hebben naar hunne sektiën, om zich met de keuze van voorzitters, onder-voorzitters en leden der kommissie van redaktie van het adres van antwoord op de troonrede bezig te houden

Morgen ochtend ten 11 ure zal die Kamer weder eene zitting houden, waarin het ontwerp van adres zal worden ter tafel gebragt, dat, na onderzoek in de afdeeling, een onderwerp van beraadslaging zal uitmaken.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag 22 September.

In deze zitting is de heer R. J. Schimmelpenninck, nieuw benoemd afgevaardigde in het hoofdkiesdistrikt Leyden, wiens geloofsbrieven door eene kommissie onderzocht en in orde bevonden waren, als lid der Vergadering toegelaten.

De Kamer heeft zich bezig gehouden met het opmaken eener nominatie van drie kandidaten voor het voorzitterschap gedurende het ingetreden zittingjaar, waarop geplaatst zijn de namen der heeren van Goltstein, Baud en Dullert.

Die lijst zal Z. M. den Koning worden aangeboden door eene Kommissie, bestaande uit de heeren Bosscha, Kien, van der Veen, Hoynck van Papendrecht, Delprat, de Brauw, van Foreest en de Poorter.

's GRAVENHAGE, 22 Sept. Naar men verneemt, laat Z. M. de Koning voor zijn kosten ten behoeve van verschillende gemeenten in Gelderland, die geene geschikte wegen hebben, om naar de groote rijkswegen te kunnen komen, grind- en aardewegen aanleggen, ten einde aan de bewoners van die gemeenten eene geschikte en gemakkelijke gelegenheid te verschaffen, om hunne veldprodukten aan de markt te kunnen brengen.

— Gisteren middag hebben aan het diner ten hove deel genomen de grootmeesters van 's Konings huis.

— Gisteren waren de lakkeijen en koetsiers van Z. M. allen in nieuw galakostuum gekleed, welke kostuum per hoofd berekend wordt op de aanzienlijke som van *f* 500.

— De heer Lightenvelt, Ned. gezant bij het hof van Frankrijk, is voornemens zich aanstaanden zaturdag uit de rezidentie naar Parijs te begeven.

— Heden morgen zijn de troepen weder onder het kommando van den generaal-majoor der kavallerie Jhr. van Merlen, naar de vlakte van Waalsdorp gemarcheerd, om groote manoeuvres in het vuur uit te voeren.

— In de zitting van den gemeenteraad van heden is o. a. besloten, om het subsidie uit de gemeentekas voor de armbesturen te verminderen, voor het R.-Katholieke met *f* 600, voor het Luthersche *f* 75, voor het Israëlitische met *f* 25 en voor het Hervormde te Scheveningen met *f* 500.

— De heer de Belmont, laatstelijk minister resident van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika bij het Nederlandsche hof en thans als zoodanig geakkrediteerd bij het hof van Spanje, is heden uit de rezidentie naar Brussel vertrokken.

's HERTOGENBOSCH, 21 Sept. Heden morgen ten 8 ure marcheerden twee bat. inf. met 2 pelotons kavallerie van de markt naar het geretrancheerde kamp. Op hetzelfde tijdstip trokken drie batt. inf., de halve batterij rijdende artillerie en zes pelotons kavallerie van de paradeplaats naar genoemd kamp. Het betrof eene veronderstelling tegen over den vijand, waarbij het generaal kommando was opgedragen aan den baron van der Duin van Maasdam, luit.-kolonel der kavallerie. Nadat

de troepen door de engte der lunetten waren getrokken, werd eene indrukwekkende stelling aangenomen. Twee bataillons inf. stonden in bataille, met eene tirailleur-linie vooruitgeschoven; drie bataillons stonden achterwaarts in divisie-kolonnes; regts en links door een escadron kavallerie gedekt; en verder regts en links eene sektie rijdende art. De regtervleugel werd bedreigd. Aan die zijde rukte onze kavallerie en artillerie op en vatten post op den regtervleugel der tirailleurs. Het kanon deed zich daar spoedig hooren. Na het geschut dringt de kavallerie voort, doch wordt teruggeslagen. De tirailleurs, de kavallerie en artillerie rukken in. De voorste bataillons formeeren zich in dien tijd tot kolonnes d'attaque, en nemen daarna weder de bataille-stelling aan. De geheele artillerie rukt met ongeloofelijke snelheid langs beide vleugels voorwaarts, zoodat men spoedig daarop eene sterke kanonnade hoort. De tirailleurs zijn inmiddels met den looppas het geschut gevolgd om tot bedekking te dienen. Na die kanonnade rukt de kavallerie in den snelsten gang door het centrum der voorste bataillons en chargeert op den verstrooiden vijand. De voorste bataillons stellen zich in kolonnes d'attaque. Nadat de kavallerie terugtrekt, neemt eene tirailleur-linie het gevecht over, ondersteund door de op den regter en linker vleugel geposteerde artillerie. De bataillons infanterie rukken voorwaarts. De eerste linie geeft twee-gelederenvuur, zoodra de tirailleurs ingerukt zijn. Het geschut werkt krachtig mede. De drie achterste bataillons verspreiden zich en rukken als tweede linie door de eerste. Eene tirailleur-linie en het geschut dekken die beweging. De eerste linie vangt aan met een sterk en aanhoudend rotten-vuur, waarbij het geschut in de bataillons-openingen zich hooren deed. De tweede linie rukt met den stormpas voort; deploijeert, vangt aan met vuren, en ten slotte snelt de gezamenlijke kavallerie voorwaarts en voltooit de overwinning; — rust. Daarna wordt voor den brigade-generaal statig gedefileerd, en zeer vele toeschouwers waren van dit alles ooggetuigen.

(*N. R. Ct.*)

DRUTEN, 21 Sept. Sedert eenigen tijd worden belangrijke hoeveelheden aardappelen en boomvruchten uit Gelderland naar Duitschland gevoerd. Nu echter ziet men bijna dagelijks ook duizende wilde en roode koolen, inzonderheid uit Holland, hier voorbij naar Duitschland overbrengen. Het is een vreemd verschijnsel, dat welligt op de markt van enkele voortbrengselen beduidenden invloed kan hebben.

(*H.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 22 September. De *Moniteur* deelt mede; dat in al de mairiën der hoofdstad en in al de departementen, eene inschrijving geopend zal worden, ter tegemoetkoming in het lot van de ongelukkig geworden Engelschen in Indië.

— De vermaarde kritikus van de *Revue des deux Mondes*, de heer Gustave Planche, is heden in de kerk St. Laurent begraven. De lijkbaar was omstuwd met een aantal letterkundige vermaardheden. Nogthans zou de kist zonder lijkrede in het graf gedaald wezen, wanneer niet de omstanders den heer Janin, die met Planche steeds in verschil geleefd heeft, daartoe had overgehaald. De heer Janin sprak met zigtbare aandoening eenige woorden tot lof van den overledene, zijn ouden tegenstander. De omstanders gingen heen met de vraag op de lippen, of het niet beter zou wezen dat de letterkundigen, in plaats van elkander na hun dood regt te laten wedervaren, gedurende hun leven in goede verstandhouding verkeerden.

— Te Parijs loopt het gerucht dat lord Strattford de Redcliffe stellig terug geroepen zal worden ten gevolge van een in den kabinetsraad genomen besluit.

— Zeventien der aanzienlijkste handelshuizen van Bordeaux hebben zich tot de Kamer van Koophandel aldaar gerigt, met verzoek dat deze zich tot de Regering wende, om van haar te vragen, dat zij onverwijld maatregelen neme tot bescherming onzer indische koloniën.

— Gisteren (22 Sept.) is voor het hof van assises te Parijs een aanvang gemaakt met de behandeling der zaak van Carpentier, enz., beschuldigd van diefstal van spoorwegaandeelen, gepleegd bij nacht door middel van braak, ten nadeele van baron Rothschild en markies de Lantilhac, enz.

ENGELAND.

LONDEN, 21 Sept. De *Morning-Post* bevat eene petitie, dd. 3 Augustus door de bewoners van Kalkutta aan het britsche Parlement gezonden, om te vragen dat het bestuur in Indië nu door de Kompanjie uitgeoefend, door het regtstreeksch bewind der Koningin moge worden vervangen, bijgestaan door een wetgevenden raad. Dit verzoekschrift schrijft het grootste deel der tegenwoordige rampen in Indië aan het wanbestuur der kompanjie toe.

— De *Morning-Post* hoopt, dat het berigt van het opbreken van het beleg van Delhi onwaar moge zijn. »Ware de tijding juist," zegt het blad, »dan zou het toppunt der moeijelijkheden bereikt zijn, die wij ten gevolge van den opstand hebben ondervonden. Het is te hopen dat de versterkingen, die, blijkens de met de jongste mail ontvangen berigten op marsch naar Delhi zijn, genoegzaam zullen wezen om de europeesche troepen in staat te stellen zich in hunne stelling te handhaven; hoezeer er helaas! waarschijnlijkheid bestaat, dat de strijdkrachten des legers door de talrijke uitvallen en door den invloed van het klimaat zoo verminderd zullen zijn, dat de voordeelen, voortspruitende uit de aankomst der versterkingen die men er had kunnen heenzenden, volkomen krachteloos zullen zijn geworden, en het voor het kleine leger het handhaven zijner stelling onmogelijk zal wezen."

— Een gerucht wil, dat de Regering besloten heeft met elke mailboot, die voortaan van Southampton naar Alexandrië vertrekt, 400 man over Suez naar Indië te zenden.

— De Regering heeft bevelen naar Southampton gezonden, om 200 man met de mailboot *Ripon* naar Alexandrië te zenden, met verdere bestemming naar Indië.

— De *Morning Advertiser* bevat een artikel, waarin hij voorstelt de gansche handwerkende en landbouwende bevolking van Engeland onder de wapens te brengen. Genoemd blad twijfelt volstrekt niet of Engeland zal in Indië den opstand, te boven komen, wanneer nl. geen europeesche mogendheid het van zijne taak aftrekt. Maar de *M. A.* schijnt te vreezen, dat eenige vreemde mogendheid de verzoeking niet zal kunnen weerstaan om Engeland, te midden zijner beslommeringen, aan te tasten. De krijgsopschrijving, zoo als die in Frankrijk, Nederland, enz. bestaat, ten eenenmale afkeurende, daar zij, volgens den *M. A.*, van het despotismus onafscheidelijk is, stelt de *M. A.* voor dat in elk kerspel karabiniers-vereenigingen mogen worden gevormd, gelijk aan die in Zwitserland. Het blad wil dat de eerste poging daartoe te Londen worde gedaan, en beveelt zijn plan aan bij de gepatentëerde handelaars in eetwaren, bij welke dagelijks 100,000 werklieden bijeenkomen. Men weet dat de *M. A.* voornamelijk het orgaan is van de groote brouwerijen in Engeland en in de londensche bierhuizen zijn meeste lezers vindt.

— Men leest in de *Press*: »Sedert den opstand van Meerut en de inneming van Delhi zijn de tijdingen van zulk een ernstigen aard niet geweest als die door de laatste indische mail zijn aangebragt. Niet alleen is de heillooze terugtogt van generaal Havelock te berigten, op wien, helaas! de hoop van iedereen ten aanzien van het behoud van Lucknow berust, maar er is een oneindig onrustbarender nieuws te vermelden, namelijk dat het engelsche leger voor Delhi, door verliezen en ziekten gedecimeerd, gedwongen is geweest zijne stelling te verlaten, en voor de muiters den aftogt te blazen. Dat nieuws is voor als nog slechts een eenvoudig gerucht, maar gepaard aan het feit, dat er door onze generaals in het kamp krijgsraden gehouden zijn, is het doel om over dien maatregel te oordeelen, erlangt het een groot gewigt.

»'t Is onze bedoeling niet om op onbedachte wijze de vrees onzer lezers te wekken, maar wij veroorloven ons zich op de gebeurtenissen van de ergste soort voor te bereiden. Van den anderen kant is onze verregaandste vrees ten aanzien van de toestand te Bombay bereids bevestigd. Openlijk is het eerste regiment van het bombaysche leger tot muiterij overgeslagen. Van twee andere, in de omstreken gelegerde, regimenten vermoedt men, dat zij er zich mede vereenigd en den standaart des oproers aan de greuzen van het murattenland opgeheven hebben.

»Een uitgebreide zamenzweering, ten doel hebbende de vermoording van al de Europeërs te Poonah, en waarin de radjah van Sattarah en verscheidene invloedrijke inlandert ernstig betrokken zijn, is ontdekt. De houding der muratten van Scinde en van het zuiden is zeer verdacht en wij vreezen dat het mohammedaansche feest van 22 Aug. het bewijs zal geven, dat het gansche land tegen ons is opgestaan en een algemeene geest van muiterij van Kaap Komorin af tot aan den Himalaya op ontegensprekelijke wijze heerschende is....

»Al deze bijzonderheden zijn van een te groot belang om uit het oog verloren te worden met die berispingswaardige onverschilligheid welke onze ministeriëele bladen toonen. Het oogenblik is voor ons aangebroken, dat vleitaal en dubbelzinnigheid niet langer mogen zegevieren en de eenvoud niet verder mag misleid worden. Letten wij er op.

»De worsteling neemt een reusachtige gedaante aan, en wij kunnen het niet genoeg herhalen, dat, willen wij er met voordeel uit terugkeeren, het een vereischte is al onze magt en alle onze hulpmiddelen aan te wenden. Het publiek, door het gouvernement verblind, heeft te lang den opstand als een weinig beteekenende muiterij behandeld. Blijft men hem als een zonderling verschijnsel beschouwen, dan zal het spoedig als een vreeselijk gevaar worden aangezien.

»Met iedere pakketboot wordt ons den erbarmelijken toestand voor oogen gehouden, waartoe onze ongelukkige en moedige landgenooten, ten gevolge van het gering aantal onzer troepen gebragt is. Alle gemeenschap is gestremd, hunne zoo duur gekochte overwinningen zijn tot niets geworden, hunne moedige krachtsinspanning is zonder uitwerking, hoewel zij met hun bloed de vlakten van Hindostan hebben rood geverwd.

»Ziedaar de toestand, waartoe ons het doorzigt van een sterk gouvernement brengt. Wie zou durven zeggen wat morgen zal gebeuren. Wij zeggen het dus bij herhaling, gelijk wij het sedert weken hebben gezegd, het oogenblik van een beslissende en goed overwogene daad is aangebroken, zorg dat het niet voorbij ga. Vertrouwen wij niet langer werkeloos op onze gelukkige kansen; want voor dat het »kastijdingsleger", zoo als het pralend genoemd wordt te Kalkutta zal zijn aangekomen, moet onze betrekkelijke stelling en die der muiters geheel en al veranderen; wij moeten eens en vooral goede toebereidselen maken ter volkomene herovering van ons land. Willen wij ons in Indië handhaven, dan moeten wij de tegenwoordige beweging in haar waar licht beschouwen, niet als een mohammedaansche zamenzweering, maar als een uitgebreiden opstand, die door de massa der bevolking begunstigd wordt. De door ons te volgen politiek is zeer eenvoudig; wij moeten de zaak van het volk en van die der muiters scheiden, en meer schrandere maatregelen nemen, dan die voorgesteld zijn geworden, om den opstand te smoren.

»Door eene expeditie, die langs den Indus en de rigting van de Gangesvalei voortrukt en een terzelfder tijd daarmede overeenkomende magt, die haar van Kalkutta zou te gemoet gaan, daardoor zou ons rijk gedekt en beheerscht worden. Onzes inziens is dit het doelmatigste middel, en welke de beslissing van het gouvernement zij, 't is te wenschen dat het die ten spoedigste uitvoere."

— Een aan den *Daily-News* medegedeelde brief uit Hongkong zegt, dat lord Elgin, na met generaal Ashbannam gekonfereerd te hebben, vertrokken is om aan lord Canning, gouverneur-generaal van Indië, eenige europeesche regimenten aan te bieden in ruiling van inlandsche bengaalsche soldaten; dat wil zeggen van ontwapende Sepoys, die niet beter buiten staat om kwaad te doen gesteld kunnen worden, dan door gedwongen dienst in den vreemde. Lord Elgin zou slechts tien dagen in Kalkutta blijven en vervolgens naar China terugkeeren om het primitieve plan van den veldtogt voort te zetten.

— Jl. Zaturdag werden 54 kisten of brievendoozen, tot de indische brievenmail behoorende, in 3 minuten op den spoortrein te Doever geplaatst, die in 1 uur 45 minuten ($2\frac{1}{2}$ uur wordt gewoonlijk als zeer snel gerekend) Londen bereikte, zoodat de brieven $1\frac{1}{4}$ uur vroeger dan gewooonlijk werden uitgegeven, en dien dag nog naar het noorden van Engeland konden worden verzonden.

DUITSCHLAND.

WEENEN 19 September. Men bezit nu een volledige lijst van den uitslag der verkiezingen in Moldavië. Op de 90 te verkiezen afgevaardigden zijn 87 benoemd. Onder deze zijn 66 voorstanders der vereeniging en 6 daartegen. De 15 anderen zijn niet te klassificeren.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 23 September.

BEVALLEN (19 Sept.): P. L. W. v. d. Meulen, geb. Pieterse, 2 Z.

OVERLEDEN (18 Sept.): M. A. Maini, 18 j. - J. P. Starkloff, 48 j. — (20 Sept.): C. P. Haak, 6 m. - J. H. Hermes, 79 j.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	f $55\frac{7}{16}$	Livorno	2/m.	f $39\frac{1}{2}$
»	zigt	» $56\frac{1}{8}$	Napels	»	» 83
Bordeaux	2/m.	» 56	Petersburg	»	» $1.77\frac{1}{2}$
»	zigt	» $55\frac{5}{8}$	Weenen	»	» [illegible]
Madrid	3/m.	» 238	Augsburg	»	» [illegible]
Cadix	»	» 240	Frankfort	»	» $99\frac{5}{8}$
Seville	»	» 237	Hamburg	2/m.	» $34\frac{5}{16}$
Bilbao	»	» 237	»	zigt	» $35\frac{1}{2}$
Lissabon	»	» $40\frac{1}{2}$	Londen	2/m.	» $11,62\frac{1}{2}$
Porto	»	» $40\frac{1}{2}$	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» [illegible]	Rotterdam		[illegible]

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 22 Sept. Belg. leen. $2\frac{1}{2}$ pc. $55\frac{1}{4}$; Obligatiën $4\frac{1}{2}$ pc. $97\frac{1}{2}$; Spanje $1\frac{1}{4}$ pc. $24\frac{7}{8}$; Binnenl. 3 pc. $37\frac{1}{4}$; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Met. 5 pc. $77\frac{5}{8}$; id. Nationale $79\frac{3}{4}$.

PARIJS, 22 Sept. Fransche $4\frac{1}{2}$ pc. 91.50; 3 pc. 66.90; $1\frac{1}{4}$ pc. Spanje —; 3 pc. [illegible] Frs O. Sp. 643; Rom. Leen. —.

MADRID, 22 Sept. 3 pc. Schuld 39.45; id. $4\frac{1}{2}$ pc. 26.70.

LONDEN, 22 Sept. Cons. $90\frac{3}{8}$; Spanje buit. 3 pc. —; id. $1\frac{1}{4}$ pc. $25\frac{3}{8}$; Rusl. 5 pc. 109; id. $4\frac{1}{2}$ pc. $98\frac{1}{2}$; Holl. 4 pc. 100; id. $2\frac{1}{2}$ pc. $64\frac{1}{2}$; Sard. 5 pc. $89\frac{1}{2}$; Braz. 104; Peru $4\frac{1}{2}$ pc. $78\frac{1}{2}$; Grenada uitg. 6; id. werk. $22\frac{1}{2}$; Mexiko 3 pc. $21\frac{1}{4}$; Portugal 3 pc. 46; Ecuador $13\frac{3}{4}$; Venezuela $31\frac{1}{2}$; Wissel op Amst. $11.18\frac{1}{4}$; Hamburg 13.08.

WEENEN, 22 Sept. Met. 5 pc. 81; Nationale $83\frac{1}{2}$; Bank-Aktiën 966; Credit Anst. 207; Noord-Bahn akt. $174\frac{1}{2}$; O.-Fr. Spoorw. akt. $232\frac{1}{2}$; Saltzb. $100\frac{1}{8}$; Lomb. Venetiaans. 96; Wissel op Londen 10.12, Goud $7\frac{1}{4}$; Zilver $5\frac{1}{4}$.

BERLIJN, 22 Sept. 4½ pc. Pr. Staatsch. 99⅝; 5 pc. Rusland 109½; Wissel op Londen 2/m. 6Th. 17½; Amst. kort 140½; Hamb. 149½; Petersburg 102; Diskonto 5.

HAMBURG, 22 Sept. Spanje 3 pc. —; id. 1¼ pc. 23⅝; Rusl. 5 pc. 104¼; 4½ pc. —; 3 pc. Mexikanen 8⅞; Vereinsbank 99⅝; Noord-Duits. bank 90⅝; Wissel op Londen 3/m. 13.04; id. kort 13 01⅛; Amst. 36.25; Diskonto 6.

FRANKFORT, 21 Sept. 5 pc. Met. 77; 1¼ pc. Spanje binnenl. 25; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. 117⅝; Parijs —; Weenen 113⅝; Amsterdam —.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

		21 SEPT. 4½ u. gebl.	22 SEPT.	4½ u.	gebl.
Amsterdam, Thesaurie	5 pCt.	104⅝	104½		
Nederl. Bank	4				
Nederl., Werkel. Schuld à	2½ pCt.	$63\frac{9}{16}$	63½	$63\frac{11}{16}$	63⅝
Dito Dito	3	$77\frac{1}{16}$	77	$77\frac{1}{16}$	77
Dito Dito	4	97	$97\frac{1}{16}$		
Amortisatie-Syndikaat	3½	91⅛	91		
Aand. Handel-Maatsch.	4½	151	150	150½	150⅛
dito Contant	4½	151	149⅞	150	
Oost-Ind. Leening	4½	95⅞			
Aand. Holl. Spoorweg					
Leening idem	4½				
Aand. Rijn-Spoorweg	4½				
Maatschappij van Weld.	4	64			
België, Cert. Adm. B. Bk.	2½		52⅛		
Dito *Rothschild*	2½	52⅝	52⅝		
Frankrijk, Certifikaten	3				
Spanje, Obligatiën	1¼	$25\frac{5}{16}$	$25\frac{5}{16}$		
Dito	3		$41\frac{15}{16}$	42	
Dito Binnenlandsche	3	37½	37½	$37\frac{9}{16}$	
Amortisable Schuld					
Bewijzen Coupon					
Portugal, Obligatiën	3	$45\frac{5}{16}$	45¼	$45\frac{5}{16}$	45¼
Dito 1856	3	44⅜	44⅜		
Uitgestelde			26¼		
Rusl., Obl. bij *Hope en C*°.	5	104⅞	104⅞	105	105
Dito bij idem 1828/1829	5	104⅛	104⅛		
Cert. bij idem 1831/1833	5	94¾			
Dito bij idem 1840	4	86⅝	86½		
Dito bij *Stieglitz*	4	86¼	86⅝		
Dito Nieuwe	4				
Dito 5de Serie	5	100⅛	100⅛	100¼	100⅛
Dito 1855, 6de Serie	5	$101\frac{5}{16}$	101⅛	101¼	$101\frac{5}{16}$
Dito Adm. te Hamburg	5				
Dito dito te Londen	5				
Dito dito dito	4½	96	96⅛		
Inschrijv. in Assignatiën	6				
Certifikaten van dito	6	67½	67⅝		
Spoorweg Aandeelen	5	75¾	76		
Polen, Aand. 1835, fl. 500	*f*				
Obligatiën	4 pCt.	80	80⅛	$80\frac{3}{16}$	80⅛
Pruissen, Oblig.	4½				
Aandeelen 1854	3½				
Beijeren, Spoorweg Aandeelen					
Oostenrijk, Obl. bij *Goll en C.*	5		75¾		
Dito dito	4	61	60⅝	61	
Dito Metalliek	5	$73\frac{11}{16}$	$73\frac{9}{16}$	73¾	$73\frac{9}{16}$
Dito Rente Amsterdam	5	86	85⅝	$85\frac{11}{16}$	85⅝
Dito Nationale 1854	5	75⅞	$75\frac{9}{16}$	$75\frac{15}{16}$	$75\frac{9}{16}$
Dito dito	2½	38⅜	$38\frac{5}{16}$	38⅜	
Weener Bankaktiën	*f*	1105	1105		
Dito Aand. fl. 250, 1839					
Dito dito » 250, 1854	4 pCt.	314			
Napels, Cert. bij *L. en B.*	5				
Dito bij *Rotschild*	5				
Denemarken, Obl. te Lond.	5				
Dito	3				
Braz. Geldl. 1824 v. £ 100	5	98⅛			
Dito 1839 van £ 100	5				
Dito 1843 » » 100	5				
Dito 1852	4½				
Sardinië	5				
Peru, Geldl. 1854	4½				
Dito te Parijs					
Ecuador, Oblig. 1855	1		$13\frac{7}{16}$	13⅞	
Venezuela, dito 6 pCt. thans	4½	29	28⅝	28¾	28⅝
Dito Uitgestelde	2				
Grenada, Obligatiën	3¼	$20\frac{5}{16}$	20		
Dito Uitgestelde		$5\frac{11}{16}$			
Mexiko, dito	3	20⅜	20¼		
Nrd-Amer. Ph. *Hope en C.* Lr. A	*f*				
Dito dito Lr. B					
Dito bij *Rothschild*	5 pCt.				
Amerik. Bank-Aktiën					
Illinois Spoorw. Aandeelen		102	100	101	101
Dito Oblig. Constr. Bons.	7 pCt.	86½	86	86¼	86½
Louisiana	5				
Grieken, Obl. Geldl. 1825	5				

Prost 64¾, 66½, 64¾.

Van binnenl. fondsen waren 2½ pc. tot verhoogde koers te plaatsen, Aand. Handel-Maats. op nieuw aangeboden, oostenr., russ., spaansche en oostenr. onveranderd. Venezuelas waren op nieuw tot verlaagde koers verkrijgbaar.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt. *Prolongatie* 4½ pCt., Diskonto 5 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

ROTTERDAM, 15 Sept. Tarwe. 160/2 ℔ jarige Hoogland Kleefsche *f* 390; 165/2 ℔ nieuwe dito *f* 375; 160/2 ℔ Bovenlandsche Ris *f* 360; 163/2 ℔ nieuwe dito dito *f* 365.

[illegible] waren de prijzen der Boter, als volgt: 1e kwal. *f* [illegible] *f* 57; 3e kwal. *f* 55.

[illegible] 22 Sept. Rogge verkocht: 140/2 ℔ Kunda *f* 240 [illegible], 130/2 ℔ Reval *f* 240 kont., *f* 242 6/w.; 1[illegible]/2 [illegible] 6/w. — Moutwijn *f* 21,50; Jenever *f* 27; [illegible] *f* 28,25, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting; Spoeling *f* 0,70 per ketel.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

BROUWERSHAVEN, 21 Sept. Stamler, John G. Coster, New-York n. Rott.

UITGEZEILD:

BROUWERSHAVEN, 21 Sept. Van Geelkerken, Delft, Batavia (Rott.)

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 23 September, in lading naar:

Keulen.	A. Linkowitz, Cöln N°. 12.
Urdingen en Ruhrort.	W. Dombeck, de Hoop.
Frankfort.	M. Grunewald, Frankfort N°. 13.
Keulen.	J. Dormohlen, Patientia.

AMSTERDAM, 21 September, vertrokken naar:

Ludwigsh. en Mannh.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Heilbron.	B. Knobel, Stift Neuburg.

Rijnhoogte Arnhem, 22 Sept. 7 p. 9 duim.
Keulen, 22 » 5 vt. 3 »

Advertentiën.

(3669) Getrouwd: G. ARTS,
Leeraar aan het Collegie te Venray,
en
J. G. HELDENS.

Beesel, den 22 September 1857.
Eenige en algemeene kennisgeving aan vrienden en bekenden.

(3671) Heden overleed, tot mijne innige droefheid, na voorzien te zijn van de H. Sacramenten der stervenden, mijne geliefde Echtgenoote MARIA ANTONIA CATHARINA TRUFFINO, in den ouderdom van 43 jaren.
S. P. C. KOENE.
Utrecht, 21 September 1857.

Er wordt gevraagd een **Winkeldochter**, van de R. C. Godsdienst, bekend met het vak van **Manufacturen** en van goede getuigschriften voorzien, kunnende des verkiezende spoedig geplaatst worden. *Franco* brieven Letter A. Z. bij den Boekhandelaar J. W. van Leeuwen te Leyden. (3670)

Met het Schuurpoeder

van de **SCHUMACHERSCHE** Wetsteen-Fabriek kan men op de gemakkelijkste wijze blinkend Koper, heldere Spiegels en glansrijk Zilver verkrijgen. Het neemt oogenblikkelijk al het aanslag van het Metaal weg en is zoo fijn en zacht, dat het den luister in het minst niet beschadigt. Aangeslagen Lampglazen worden, daarmede gepoetst in een oogenblik zoo helder als Kristal. Zilveren lepels, enz., worden het best met de vlakke hand daarmede gepoetst en zijn dan ook zoo blank als nieuw. Geen ander Poetsgoed is zoo geschikt om Knoopen en Ornamenten, Sabelscheeden en andere Wapenstukken te poetsen.

Het Eau des Carmes

van MARGARETHA GRASS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverteringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, en vervangt de Hoffman's druppels *met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.*

Het wordt door inwrijvingen en inademen gebruikt en met water vermengd genomen, is onschadelijk in alle opzigten en bij bloedsaandrang en beroerten volstrekt onmisbaar.

Bij ieder fleschje wordt *eene aanwijziging tot gebruik* afgegeven.

STOLL'S DRUPPELEN bevrijden oogenblikkelijk van de hevigste kiespijn; men behoeft slechts een daarmede bevochtigd puntig watje in het oor te stoppen, aan de zijde waar de kiespijn is. Het Fleschje kost *f* 1.

ENGELSCHE GEPREPAREERDE PEPERMUNT-OLIE. 30 à 40 druppels op suiker, bij aanvallen van krampen en buikloop genomen, werken zeer gunstig en is zulks vooral aan te bevelen, waar niet dadelijk geneeskundige hulp bij de hand is.

Deze **PEPERMUNT-OLIE** is voor 40 c. het fleschje in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts te verkrijgen.

FABRIEK
VAN GOUDEN, ZILVEREN EN ZIJDEN BORDUURWERKEN,
VAN
PAULUS SUTORIUS EN COMP. TE AMSTERDAM.

In ons Magazijn zijn steeds voorhanden: een groot assortiment **Cassuifels** in alle kleuren, van *f* 25.— tot *f* 500.—. **Dalmatica's** en **Choorkappen** worden desverkiezende zeer spoedig gemaakt. Oude Borduurwerken van welken aard ook, worden bij ons zeer schoon gerepareerd, en op nieuwe stoffen overgebragt. In Zilverwerken hebben wij steeds schoone **Kelken**, **Siboriën**, **Remonstrancen**, **Wierookvaten**, **Ampullen**, **Crucifixen etc.**, verder **Kruiswegstatiën**, **Canons**, **Missalen** met en zonder zilveren beslagen, **Altaar-dwalen**, **Albten**, **Communiekleeden** en **Kanten**, vergulde en verzilverde **Kandelaren**, **Lampen etc.** Wij bezorgen ook voordeelig schoone **Beeldhouwwerken** in Hout en Steen, **Gemaakte stukken**, **Modellen** en **Teekeningen** worden op verlangen ter bezigtiging gezonden. Onze **Borduurwerken** overtreffen de buitenlandsche verre in kwaliteit en kosten minder. (3426)

P. S. Wij hebben eene zeer schoone, geheel Zilveren **Remonstrans** met Vergulde Stralen, van 69 duim hoog en 40 duim breed, en eene met Koper Vergulde Stralen, van 60 duim hoog en 30 duim breed, dien wij tegen buitengewoon lage prijzen kunnen verkoopen.

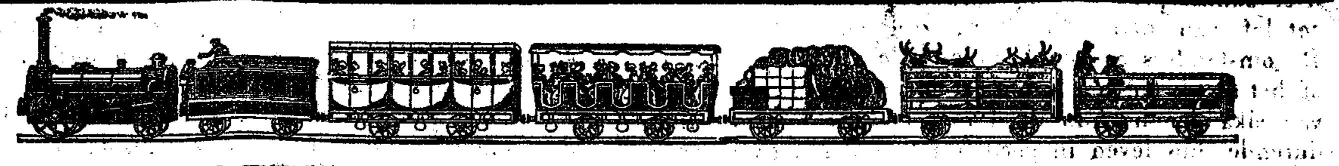

HOLLANDSCHE IJZEREN SPOORWEG.

WINTERDIENST. — AANVANG 1 OCTOBER 1857.

Van Amsterdam naar Rotterdam.

Vertrek van AMSTERDAM.	HAARLEM. aankomst.	HAARLEM. vertrek.	LEIDEN.	'S HAGE. aankomst.	'S HAGE. vertrek.	DELFT.	SCHIEDAM.	Aankomst te ROTTERDAM.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
					8,30	8,49	9, 7	9,15
†8,—	8,29							
8,30	8,59	9, 4	10, 6	10,36	10,41	11, 1	11,21	11,30
11,30	11,58	12, 3	1, 3	1,30	1,35	1,52	2,12	2,20
					3,44	4, 3	4,22	4,30
4,30	5,—	5, 5	6, 9	6,38	6,43	7, 3	7,22	7,30
7,30	7,59	8, 4	9, 8	9,37	9,42	10, 1	10,21	10,30

Van Rotterdam naar Amsterdam.

Vertrek van ROTTERDAM.	SCHIEDAM.	DELFT.	'S HAGE. aankomst.	'S HAGE. vertrek.	LEIDEN.	HAARLEM. aankomst.	HAARLEM. vertrek.	Aankomst te AMSTERDAM.
u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.	u. m.
							8,9	9,[illegible]
7,30	7,42	8, 2	8,18	8,23	8,57	9,56	10, 1	10,[illegible]
9,45	9,56	10,15	10,30					
11,45	11,56	12,16	12,30	12,35	1, 7	2, 2	2, 7	2,[illegible]
3,35	3,46	4, 6	4,22	4,27	4,59	5,56	6, 1	6,[illegible]
6,30	6,41	7, 1	7,18	7,23	7,56	8,50	9, 1	9,[illegible]
9,30	9,41	10,—	10,15					

† Deze Trein is voorloopig tot nader order. * Deze Trein is voorloopig tot nader order.

Op Zon- en Feestdagen zullen aan de *Halten*, met uitzondering van *Hillegommerbeek*, alle treinen ophouden voor zoo ver dit verlangd wordt.

De TELEGRAAFKANTOREN zijn op de Hoofdstations gedurende den geheelen dag geopend.

WINTERDIENST-BILLETTEN zijn verkrijgbaar aan alle Stations, Halten en Bestelkantoren (prijs 2 Cent).

Te Amsterdam bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en Uitgever.